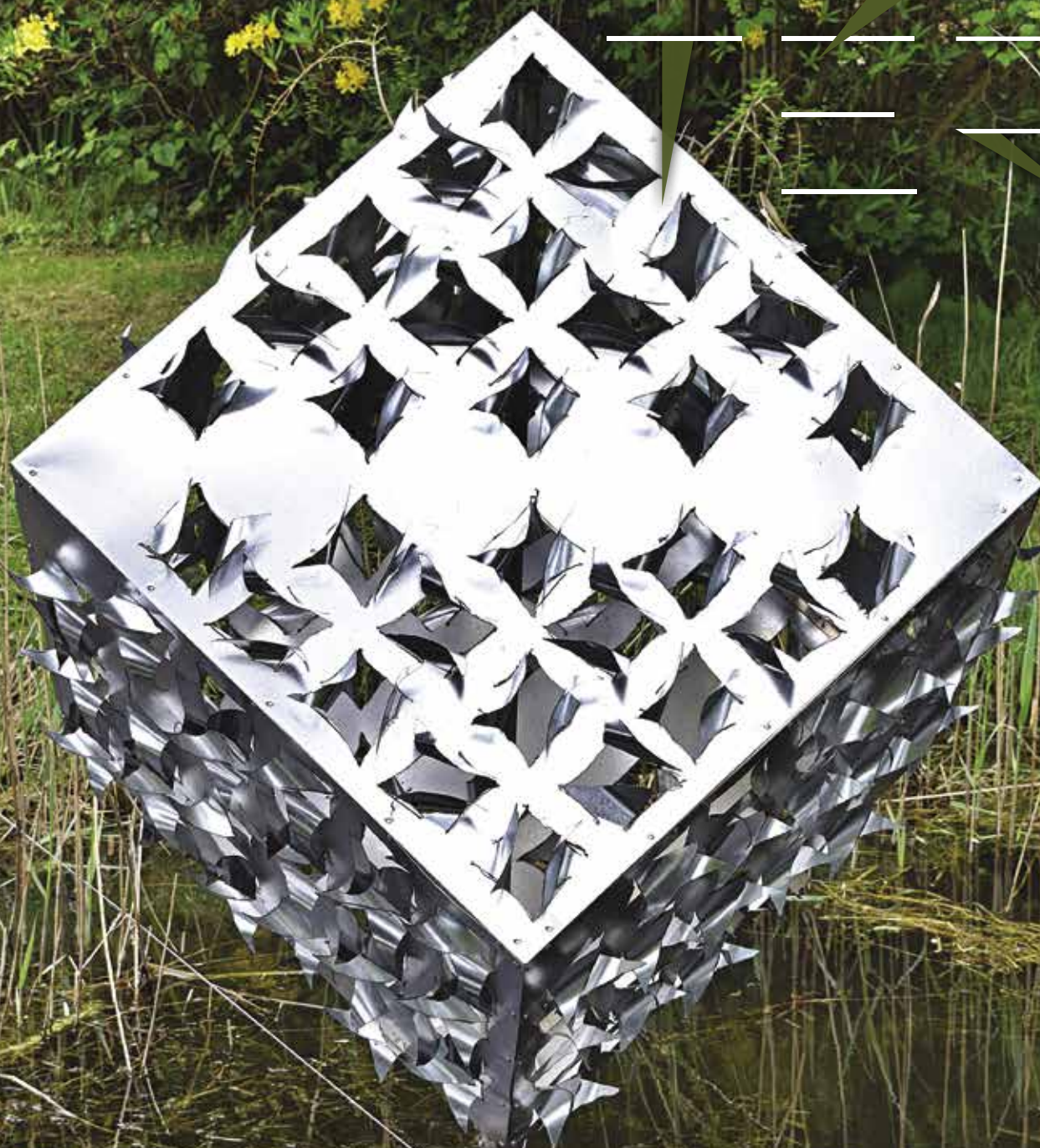

20. ÉVFOLYAM 2. SZÁM
2023. JÚNIUS 9.

VASI ÉPÍTÉS

ÉVES TAGGYŰLÉS

A 2022. ÉVI TEVÉKENYSÉGRŐL

Takács András

A Vas Megyei Építész Kamara 2023. évi taggyűlését május 23-án tartotta a kamarai székhely nagytermében. Gácsi József sajnálatos halála miatt egyperces, néma megemlékezéssel kezdődött a gyűlés. Az elnöki megnyitó, a határozatképesség megállapítása után a levezető elnököt - Takács András -, a jegyzőkönyvvezetőt - Pintér Rudolf -, és a jegyzőkönyv-hitelesítőket - Takácsné Knizner Beáta és Mátis Barna - választották meg a résztvevők.

Takács András elnök beszámolt a kamara 2022. évi tevékenységéről és költségvetéséről, majd a jelenlévők elfogadták az egyszerűsített éves beszámolót. A VÉK úgy teljesített, hogy minden fontos célt megvalósított. A folytatásban Csóka Csaba, a Felügyelő Bizottság elnöke után Babos Edit, az Etikai-Fegyelmi Bizottság elnöke tájékoztatót a 2022-es évről, majd a kamarai elnök ismertette a 2023. évi költségvetés tervezetét, amely az érvényes jogszabályok, a MÉK küldöttgyűlésének határozatai és szabályzatai, valamint a 2022. évi teljesítés figyelembevételével készült. A

taggyűlés tagjai megszavazták. Takács András javasolta a VÉK Alapszabályának módosítását, ismertette annak indokait és szükségességét. Lényege, hogy a megyék elnevezése vármegyére változott, s ezt valamennyi megnevezésnél meg kell változtatni. A másik változtatás - a költségek mérséklése miatt - a taggyűlési meghívók postázása mellett az elektronikus úton történő értesítési lehetőség bevezetése. Végezetül a tagdíj-fizetési hajlandóság javítása érdekében bizonyos szabályok szerinti késedelmi pótlék bevezetése volt az utolsó javaslat. Ez a március 31-i befizetési határidő elmu-

lasztásánál azonnali tíz százalékos pótlék fizetését vonja maga után, amely aztán havonta egy százalékkal emelkedik. A taggyűlés - a VÉK Alapszabályának módosítását, illetve az előző napirendi pontokban megjelölt kérdéseket - elfogadta, megszavazta. Az Egyebek napirendi pontban szó esett arról, hogy Gácsi József elnökségi tag halála miatt meg kell kezdeni egy új elnökségi tag megválasztásának előkészületeit. Zárás-ként Takács András vázolta az idei évre tervezett kamarai programokat, végül megköszönte a 2023. évi taggyűlésen való részvételt, az ülést bezárta.

Takács András

Elnökség munkája: Az elnökség szükség szerint 2022-ben kilenc alkalommal ülésezett. Év végén 207 aktív tagunk volt, 44 tagunk felfüggesztett tagsággal rendelkezett.

Tagfelvételi kérdések: 2022-ben egy új tag került felvételre. Sajnos, két tagunk - Baranyai Dezső és Rónai Károly - elhunyt.

Felügyelő Bizottság: A bizottság elnöke, Csóka Csaba, rendszeresen részt vett az elnökségi üléseken, így módon is figyelemmel kísérte a kamarai működést.

Etikai és Fegyelmi Bizottság: A bizottság elnöke, Babos Edit, szintén rendszeresen részt vett az elnökségi üléseken.

Titkárság: A kamara ügyvitelt ellátó szervezete a közigazgatási feladatok mellett részt vesz a képzések szervezésében, tájékoztatást küld a továbbképzésekről, figyelemmel kíséri a jogosultságok lejáratát, nyilvántartja a tagok továbbképzéseit, előzetesen értesítést küld a jogosultságok lejártáról, tájékoztat a szakmagyakorlókra érintő jogszabályi változásokról, részt vesz a rendezvények, szakmai utak szervezésében.

Érdekérvényesítés: Kevésbé demonstratív érdekvérvényesítési tevékenység a jogszabályok véleményezése. Az évek során leírtuk észrevételeinket a törvények és kormányrendeletek változásaival kapcsolatban. Szerencsés lenne, ha több kolléga vállalkozna arra, hogy alkalmatosan leírja véleményét a jogszabályokról, ugyanis általában csak utólag fogalmazzák meg kritikájukat a kollegák, akkor, amikor a jogszabályok már hatályba léptek.

Társadalmi, szakmai kapcsolatok

a) Önkormányzati kapcsolatok
- Tagjaink részt vesznek a Vas Vármegyei Kormányhivatal és Szombathely Város Tervtanácsának munkájában.
- Kormányhivatallal a VÉK kapcsolata pozitív.

b) A Magyar Építész Kamarával továbbra is konstruktív a kapcsolatunk:
• rendszeresen a TET és a titkári értekezletek, észrevételeinket figyelembe veszik,
• küldöttjeink képviselik kamaránkat a MÉK Küldöttgyűlésein,
• a MÉK munkacsoportjainak munkájában részt veszünk.

Továbbképzések, szakmai programok: A 2014. évi jogszabályi változás után, jelenleg a kötelező továbbképzés az építésztovábbképzőn keresztül távoktatás keretében, vagy a MÉK szervezésében Budapesten és vidéken tantermi oktatással történik. 2020-ban szerveztünk utoljára kötelező továbbképzést tagjaink részére Szombathelyen. 2022-től a díj 30 százalékaival támogatjuk a tantermi kötelező továbbképzésen résztvevő kamarai tagjainkat.

Pécs és környéke (3 pont + Terrán szakmai nap 3 pont) szakmai kirándulás valósult meg, a jáki templom szakmai bejárására továbbképzést szerveztünk (1 pont). A továbbképzési pontok a MEKON rendszerben rögzítésre kerültek a tagok részére. Köszegegen a Műszaki Bál 2022-ben – február 26-án és 27-én – kiváló hangulattal megrendezésre került. Az 55. Savaria Urbanisztikai Nyári

Egyetemet 2022-ben is támogattuk: július 27. és 30. között került megrendezésre, 17 tagunk vett részt az előadásokon. Az Építész Klub 2022. októberétől a VÉK nagytermében került megrendezésre, 1 továbbképzési pontot kapnak az előadásokon résztvevő tagjaink. A MÉK 25 éves rendezvényére a VÉK 25 évéről kisfilmet készítettünk, amely elérhető saját YouTube-csatoránkon. Bemutásra került a tisztújító taggyűlésen, illetve a MÉK 25 éves rendezvényén Budapesten. A Vasi Építészeti Biennálé 2022-ben elkészült, a megnyitóra november 17-én a szombathelyi AGORA-Művelődési és Sportház került sor. Itt került átadásra a VÉK Rauscher-díja.

Médiakapcsolatok: A Vasi Építész újságunk útján (amely átlagosan évi négy alkalommal jelent meg) tájékoztattuk tagságunkat. 2022-ben is - az előző évekhez hasonlóan - a Vas Megyei Építész Kamara saját Facebook-oldalának fenntartását, illetve megújult weboldalunk folyamatos karbantartását, színvonalának javítását továbbra is kiemelt feladatként kezeltük.

VÉK támogatása a Miniszterelnökségtől pályázati igénydokumentáció benyújtása útján: 2022-ben egymillió forintot kaptunk pályázati támogatásként.

MÉK-től pályázat útján a szakmai feladatainkhoz kaptunk támogatást: 2022-ben 3.437.975 forintot a költségvetésben részletezettek szerint.

Kamarai tagjaink kitüntetései:

- VÉK Rauscher Miksa díjat kapott:
Ábrahám Ferenc és Mezőgölgits Livia
- Fazakas Péter díjat kapott:
Pintér Rudolf
- Hefele-díjat kapott:
Babos Edit

KŐSZEGI LÁTOGATÁS

Takács András

A tavalyi sikeres, jáki templomot bejáró szakmai látogatáson felbuzdulva idén Kőszegre szerveztünk hasonlót. Kamarai tagjaink május 19-én délután a felújítás alatt álló templomokat nézhatték meg szakavatott kísérők segítségével. A jelenlegi felújítási programba öt templom tartozik: Szent Jakab-templom, Szent Imre-templom,

Jézus Szíve plébániatemplom, Kálvária templom, és a temető kápolna. A Szent Jakab-templomban találkoztunk egy vetítéssel egybekötött ismertetőt hallottunk. Először Pap Ildikó régész mutatta be a régészeti kutatások eredményeit, majd Sarkadi Márton építész ismertette a templomok felújítási folyamatait. A Szent Jakab-templom bejárása után

a szomszédos Szent Imre-templomba is átmentünk. Mindkét helyen a jelenleg folyó munkafolyamatokba bepillantva értékes ismeretekkel gazdagodtunk. A szakmai látogatáson a résztvevők száma meghaladta a harminc főt: nemcsak kamaránk tagjait érdekelte a program, a szomszédos Zalából is érkeztek építészek.

A MÉK TAVASZI KÜLDÖTTGYŰLÉSE

Dér Andrea (MÉK)

A Magyar Építész Kamara ez alkalommal is a már megszokott helyszínén, a Kopaszi-gáton található Öbölház rendezvényközpontban tartotta meg tavaszi küldöttgyűlését május 12-én. A küldöttgyűlésen dr. Hajnóczi Péter MÉK-elnök meghívására Csepreghy Nándor, az Építési és Közlekedési Minisztérium parlamenti államtitkára és miniszterhelyettese köszöntette a résztvevőket, illetve adott tájékoztatást a minisztérium munkájáról. Egyúttal megköszönte a Magyar Építész Kamarának, a területi építész kamaráknak és a szakmagyakorlóknak, hogy az építészeti, illetve a beruházási törvény tervezetéhez számos javaslatot nyújtottak be.

A MÉK Elnöksége az április 4-i Területi Elnökök Testülete ülésen előzetesen egyeztetette a területi építész kamarákkal a küldöttgyűlés anyagait, ezt követően kerültek közzétételre a MÉK honlapján a meghívóval együtt. Elsőként a küldöttgyűlés a MÉK Elnökségének 2022. évi munkájáról, majd a MÉK 2022. évi gazdálkodásáról szóló beszámolót, továbbá a Felügyelő Bizottság véleményét hallgathatta meg Szalay Tihamér MÉK-alelnöktől, illetve Ábrahám Ferenc FEB-elnöktől. A 2022-es év a 25 éves jubileum jegyében telt, amelynek fő eseménye a SzeptemberFeszt volt szeptember 23-án: többszáz

szakmagyakorló volt jelen a rendkívül változatos szakmai programokon az Ötpaccsirtai utcai Építészek Házában. A rendezvény a nagy sikerre való tekintettel a tervek szerint 2023. szeptember 21-én ismét megrendezésre fog kerülni. A beszámoló sorában a MÉK Nonprofit Kft. 2022. évi működéséről és gazdálkodásáról szóló ismertető, a MÉK Etikai-Fegyelmi Bizottságának beszámolója, majd a MÉK Felügyelő Bizottságának tájékoztatása következett. A 2023. évi költségvetés módosítását Szalay Tihamér MÉK-alelnök ismertette. Mind a beszámolókat, mind a költségvetés módosítását elfogadták a küldöttek. Ismét napirendre került a MÉK Szakmai továbbképzési szabályzatának módosítása. A szabályzatmódosítást a küldöt-

tek megszavazták, a módosítások július 1. napjától lépnek hatályba. A folytatásban 8. napirendi pontként tárgyalta a küldöttgyűlés a tagdíj indexálására vonatkozó határozati javaslatot, amelyet a területi kamarák elnökei legutóbb az április 4-i TET-ülésen alaposan megtárgyaltak. Ehhez a MÉK Felügyelő Bizottsága módosító indítványt nyújtott be. A küldöttgyűlésen nagyon sok hozzászólás érkezett a témához, többen tagdíj-reformba illő javaslatokat tettek. Végül a küldöttek az eredeti előterjesztést fogadták el. Az Egyebek napirendi pont teret biztosított ez alkalommal is minden küldött számára, hogy felmerülő észrevételeiket, témáikat elmondhassák a küldöttgyűlésen, amellyel többen éltek is.

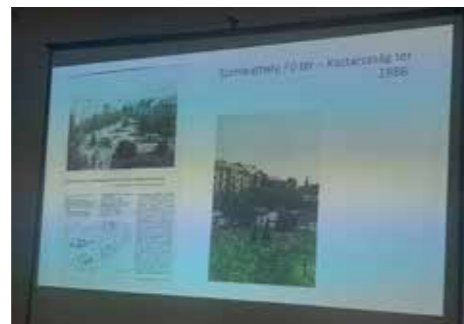
AZ ÉPÍTÉS Z KLUB TAVASZI ELŐADÁS AI

Mangliár László

A kamara nagytermében Babos Edit „Barcelona szabad szemmel” című úti beszámolója, illetve Ekler Dezső az építészeti nyelvről és Le Corbusier aktualitásáról szóló egyetemi szintű előadása után három újabb érdekes rendezvény zajlott le a közelmúltban.

„Vasi kertek, parkok és közterek”

- beszélgetés dr. Józsa Miklósnéval Március végén Pintér Gábor teltház előtt beszélgetett kollegájával. Dr. Józsa Miklósné - vagy ahogyan sokan ismerik, Julka néni - a mai kertészeti egyetem frissen indult kert-és tájtervező szakán végzett. Pályáját a Vasitervben kezdte, ahol dunántúli települések zöldfelületeinek kialakítása, megújítása és fejlesztése mellett tájtervezéssel is foglalkozott: az aprófalvas Vas megye egyes kisebb régióinak több település-

volt hallani, hogy Julka néni mai napig jó kedvvel, derúval és lelkesedéssel alkot és saját két kezével is dolgozik faiskolájában, és a kisebb-nagyobb kertek kialakításán.

„Rauscher Miksától a szocreálig”

- beszélgetés Balogh Péterrel A szintén nyugdíjas, és szintén aktív, szombathelyi származású Balogh Péter okleveles építészmérnök és helytörténész sokat mesélt családjáról, pályájáról és helytörténeti tevékenységéről. 1965-ben diplomázott a Budapesti Épí-

Fényképeken mutatta be legkedvesebb munkáit: a Szilágyi Istvánnal a 80-as években forgalommentesített Fő tér parkosítását, a Hévíz melletti Alsópáhokon levő Kolping hotel kertészeti munkát, és kisebb-nagyobb családi házak kertjeinek megalkotását. Pályája során legkülönbözőbb feladatai voltak, mint például a pápalátogatáshoz kapcsolódó kertészeti munkák, közreműködés a bükkföldi golfpálya kialakításában, vagy a LUK kuplunggyár zöldfelületeinek megtervezése.

A jó hangulatú beszélgetés végén - munkája mellett - szeretettel mesélt családjáról is: férjéről - dr. Józsa Miklós kertészmérnökről - a híres dendrológusról, növénynevelőről, szakíróról, aki hosszú ideig a mai Prenor Kft. vezetője volt, valamint a kertészeti szakmát tovább vivő gyermekeiről, akik Herényben faiskolát üzemeltetnek. Jó

tőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem - a mai BME - Építészettörténeti Tanszékén. Néhány szóban megemlékezett tanáraitól, akiket mi már csak építészettörténeti könyvek szerzőjeként ismerhettünk meg. Szombathelyre visszatérve a kivitelezésben dolgozott építésvezetőként, később műszaki-fejlesztési osztályvezetőként. Szombathelyen és a megye több településén szakmai irányításával és felügyeletével épültek lakások, üzletek, ipari létesítmények, óvodák, határőr laktanya, és a körmendi városháza. A szombathelyi Rohonci úton az ő vezetésével épült fel 263 lakás az újdonságnak számító qutinord alagútszaluzatos technológiával. A zsálrendszer francia gyártójához kiutazó szakmai csoportnak - mint utólag kiderült - egy az állambiztonságnak jelentő tagja is volt.

1985-től 2004-ig a szombathelyi Polgármesteri Hivatal beruházási iroda-

vezető főmérnöke volt. Ez időben lakások, tornatermek, óvodák, iskolák építését és felújítását szervezte,

irányította. Közreműködésével épült - többek között - hat tornaterem, egy óvoda, 300 lakás, az Oladi Művelődési Központ és Iskola. Már nyugdíjasként az általa elkezdett Aréna Sportcsarnok építésének a felelőse volt.

Munkája mellett gondot fordított Szombathelyi köztéri szobrainak restaurálására, felújítására (Szent Márton, Horváth Boldizsár, Szily János, Berzsényi Dániel, Puskin, Pelikán). Alapító tagja a Budapesti Kós Károly Körnek, valamint az 1991-ben Szombathelyen megalakult Rumi Rajki Műpártoló Körnek, melynek 1998-tól elnöke is. 1993-ban kezdeményezte a helyi védelemmel kapcsolatos rendelet megalkotását, valamint a szombathelyi köztéri szobrok és emléktáblák nyilvántartásba vételét. Kutatói munkája kiterjed Szombathely XX. századi építészetére, valamint a városunkhoz kötődő művészek életművének felkutatására, hagyatékuk megmentésére, megfelelő elhelyezésére. Számos - megyénkhez és városunkhoz kötődő - művész munkásságát bemutató kiállítás szervezésében vett részt, illetve nyitotta meg azokat. Közreműködött Rauscher Miksa építész hagyatékának megszerzésében. A 2001-ben megjelent „Szombathely régi képes levelezőlapokon” című könyv szerzője. Mintegy 150 írása jelent meg szakmai és egyéb

folyóiratokban. Kamaránk lapjának rendszeres szerzője. Ebben utoljára megjelent írása szolt a szombathelyi

szocreálról, melyet további érdekes adalékokkal egészített ki.

A közönség meghatottan hallgatta végig Balogh Péter kollegánk gazdag életútjáról szóló beszámolóját.

„Washington, Denver, Colorado Springs, Indiannapolis és Atlanta”

- dr. Balázs Péter élménybeszámolója A fiatalabb nemzedéket képviselte az utolsó találkozó résztvevője - dr. Balázs Péter -, aki egy 1949-óta működő amerikai kongresszusi ösztöndíj segítségével 2022. év őszén egy három hetes tanulmányút keretében - különböző hazai politikai szervezetek tag-

kai, köz- és öngazgatási rendszereinek működését.

Útja során különböző állami és önkormányzati vezetőkkel találkozott hivatalaikban. Dr. Balázs Péter számára - aki megyei jegyzőként a megyei választási iroda vezetője -, külön érdekessége volt az útnak, hogy megismerhette az amerikai választási rendszer működését, infrastruktúráját, és kiszolgáló épületeit is. A kulturális programok során múzeumokat és sporteseményeket is meglátogattak. Még „családlátogatáson” is voltak, ahol önkéntesek saját otthonukban fogadták a delegáció tagjait.

Az élménybeszámoló során vetített

képek révén - az utcai fotók mellett - bepillanthattunk ezen intézmények épületeinek belső tereibe is, az Államkincstár épületétől kezdve a városházáig, a különböző múzeumoktól a sportstadionokig. A hivatalokban mindenütt nagy hangsúlyt fektetnek a polgárokkal való jó kapcsolatra. Az egyik városházán például egy - szakavatott ügyintézővel felszerelt - külön terem szolgál a településrendezési, fejlesztési tervek és modellek bemutatására. Az úti beszámoló végén szakmai beszélgetés alakult ki a hasonló szombathelyi épületek - pl. a városháza és a vármegyeháza - megjelenéséről és ügyfélbarát kialakításuk hiányáról.

Az Építész Klub nyáron szünetet tart. Mindenkit szeretettel várunk szeptemberben a szokott időben: a hónap utolsó csütörtökén 17 órakor!

140 ÉVE SZÜLETETT NÉVERY ALADÁR

VASI ÉPÍTÉSZETI BIENNÁLÉ SÁRVÁRON

Balogh Péter

Szombathely város jeles főmérnökei közt előkelő hely illeti meg Névery Aladárt, aki neves elődjét, Bodányi Ödönt követte 1922-ben az átszervezett mérnöki hivatal élén. 1883-ban született a Sopron megyei, ma Burgenlandhoz tartozó Doborjánon /Raining/, amely Liszt Ferencet is magáénak vallja. Apja az Eszterházy-uradalom gazdatisztje volt. Még Niessner Aladárként látta meg a napvilágot, nevét 1934-ben változtatta Néveryre.

Névery (Niessner) Aladár

Szombathely Város Szabályozási Tervének térképe 1924-ből

Ebben lefektetett szabályok és törekvések mintegy két évtizedig meghatározták Szombathely fejlesztését, többek közt a főforgalmi utak szélességét, utcaátjárásokat, kisebb terek létrehozását, a körutak kialakítását, parkok bővítését, a Perint és Gyöngyös mederrendezését, a szorosabb összeköttetést Kámonnal és Gyöngyösszillessel, a tisztviselőtelep kijelölését stb. Névery nagy hangsúlyt helyezett a tervben a jelentős létesítmények pl. közkórház, reál gimnázium, színház, új köztemető, tűzország stb. helyének kijelölésére. A városszabályozási térkép 1924-ben jelent meg a Klösz-féle budapesti nyomda kiadásában. Névery kiemelten foglalkozott a közművek karbantartásával és bővítésével, amelynek eredményeként új víztorony épült 1928-ban a Brenner-parkban, s a fürdők tervezésében is részt vállalt.

Névery elismertségére jellemző, hogy 1929-ben ő készítette el Kalocsa első városrendezési tervét, még jóval az 1937. évi VI.t.c városrendezési törvény előtt. Szakmai tevékenysége nemcsak a mérnöki hivatal irányítására terjedt ki, hanem szakirodalmi munkát is végzett, rendszeresen írt a korabeli szaklapokba /Útügyi Szemle, Útépités, Vállalkozók lapja stb./ Különösen az aszfaltozási kérdésekben számított szaktekintélynek. A szombathelyi fürdők tervezésében is részt vett. Kapcsolatokat ápolott a szakmai szervezetekkel, tagja volt a mérnöki kamarának, a Magyar Mérnök és Építész-Egyletnek, a Városi Mérnökök Országos Szövetségének. Említésre méltó közéleti szerepvállalása pl. a Szépitő Egyesületben és a Kultúregyesületben. Jó kapcsolatban volt Rumi Rajki Istvánnal, vele készítette el az uszoda makettjét, hagyatékában egy Rajki szobor is akadt.

Közismert alakja volt a város sportéletének mint a „Sabaria Labdarúgó Szövetkezet” igazgatósági tagja. Ami nem véletlen, hiszen fiatal korában atletizált, és jeles labdarúgó volt, 1903 és 1907 között ötször szerepelt a magyar válogatottban. Névery Aladár betegségére hivatkozva 1942-ben nyugdíjazását kérte, és Budapestre távozott, majd Sopronba, Egon nevű fiához költözött, felesége még 1937-ben meghalt. Itt hunyt el 1956-ban betegség következtében. Elhanyagolt sírját soproni sportbarátok, emlékezve a válogatott labdarúgóra, 2022-ben felújították.

/Megj. – írásomban felhasználtam dr. Melega Miklós dolgozatát/

Városi strand makettje - készítette: Rumi Rajki István

Szombathelyen, az Aréna utca 5. szám alatt lakott

Gombás Mónika

A Vasi Építészeti Biennálét 2004 óta, hagyományosan kétévente rendezi meg a Vas Megyei Építész Kamara. A rangos, szakmai rendezvényen a vármegyében tevékenykedő építészek, belsőépítészek, kertépítészek munkái - lakó -, és középüle-

tek, parkok, illetve belső terek - láthatóak. A 2022. évi Vasi Építészeti Biennálé tavaly november 17-én nyílt meg a szombathelyi Agora-Művelődési és Sportházban. A vándorkiállításnak ez év májusában a sárvári Zene Háza adott otthont.

KIRÁNDULÁS MORVAORSZÁGBAN

2023. október 5-8. (4 nap/3 éjszaka)

1. nap:

Indulás Szombathelyről 6.00 órakor. Folyamatos utazás rövid pihenőkkel Csehország keleti részébe, Morvaországba. Első programként Kromerizbe utazunk, melynek belvárosa 1998-tól a világorökség része. Itt sétálunk a Fő téren, bejárjuk az Érseki-palotát és a Virágokertet (Park Kvetna Zahrada). Folytatjuk utunkat a morva fővárosba, Brnoba, ahol felfedezzük a város legszebb és legérdekesebb látnivalóit. Felmegyünk a várba (Hrad Spilberk), meglátogatjuk a Mies van der Rohe által tervezett Tugendhat villát. Látni fogjuk a gótikus Szent Jakab-templomot, a Szent Péter és Pál-katedrális, a Fő tér épületeit, a kapucinus templomot is. Aki szeretné, háttorzongató túrát tehet a Szent Jakab-templom alatti sírkamrákban, megtekintheti a mumifikálódott kapucinus szerzeteseket is. A városnézés után elfoglaljuk Brno-i szállásunkat a négycsillagos Hotel Continentalban, este lehetőség nyílik a helyi gasztronómia megismerésére, helyi sörök kóstolására is.

2. nap:

Reggelit követően Pernstejn városába indulunk, hogy Morvaország egyik büszkeségét, - az amerikai filmek kedvelt forgatási helyszínét -, a roppant falaival gyönyörűen fennmaradt gótikus lovagvárat járjuk be. Ezt követően Telčbe folytatjuk utunkat. A város mai képe a 16. században alakult ki, így ma is sok-sok gótikus és reneszánsz épülettel kápráztat el bennünket. Egykori városfalának darabjai városzerte megtalálhatók. Az óváros szinte túl tökéletes ahhoz, hogy igaz legyen. A történelmi városközpont 1992 óta a világorökség része. A kimerítő városnézés után egy igazi különlegesség megismerésére indulunk: a Porta Coeli ciszterci apátság ugyanis az egyetlen működő ciszterci kolostor a Cseh Köztársaságban. Az 1233-ban alapított kolostor épületegyüttese már önmagában is nagyszerű látnivaló, ám a kolostor területén 1942-ig sört főztek. Ezt a hagyományt néhány évvel ezelőtt újjáélesztették, így csodás környezetben finom sört is kóstolhatunk egy üzemi látogatással egybekötve. A sörkóstolót követően visszautazunk Brnoba.

3. nap:

Reggeli után a barlangjairól és szakadékaikról híres morva karsztvidékre utazunk. Ezek közül a leghí-

resebbet, a Punkva-barlangot járjuk be, amelynek bejárata egy völgyből nyílik. Már a barlang megközelítése is kalandos: lanovkával ereszkedünk le a völgybe. A vezetett túra két részből áll, az első, ún. száraz szektor 810 m hosszú, a második, egy 440 m hosszú szakaszt pedig egy földalatti patakon elektromos hajtású csónakokban tesszük meg. Végigsétálva a barlangon, a Macocha-szakadék aljáról nézhetünk fel közel 140 méter mélységből, az óriási lyuk alján egy 49 m mély tó csillag. Viszszatérve a csónakokhoz, pár perc alatt kicsorgunk a barlang kijáratához. A felvonóval visszautazunk autóbuszunkhoz, majd folytatjuk utunkat Bouzovba. A romantikus várkastély ma is kifogástalan állapotban várja látogatóit. Filmforgatások híres helyszíne volt az épület, amely Csehország egyik leglátogatottabb erődítményeként turisták százezreit vonzza évről évre. Végül Olmützbe érkezünk, teszünk egy sétát a belvárosban. Olmütz a fallal körülvett, nagy kiterjedésű óvárosával Csehország legszebb városai között van, az utcák a templomokon kívül gyönyörű tereket, barokk szobrokat és szökőkutakat is rejtgetnek. A városnézést követően visszautazunk Brnoba.

4. nap:

A reggelit követő Brno-i búcsúséta után két mesés kastély felfedezésére indulunk. A napot a barokk stílusú Valticei kastély megtekintésével kezdjük, amely a Lichtenstein család 17. századi rezidenciája volt. A kastély meglátogatása után folytatjuk utunkat a romantikus stílusban épült Lednicei kastély felé. A látogatás után megmászhatjuk a kastélyparkban található 60 m magas minaretet, ahol gyönyörű kilátás kárpótol a fáradásért. A hatalmas park területét önállóan bejárva pihenhünk az árnyas padokon, közben megkóstolva a különleges cseh ízeket, sörtöket és fagyaltokat. Ezután hazautazunk. Várható érkezés Szombathelyre az esti órákban.

Részvételi díj: 110.000 Ft/fő

(legalább 35 fő jelentkezése esetén)

A részvételi díj tartalmazza:

- az autóbussos utazást
- idegenvezetést Brnoba és környékén
- szállást Brnoba, a Hotel Continentalban a városközpontban, kétágyas, fürdőszobás szobában
- svédasztalos reggelit
- baleset-, betegség-és poggyászbiztosítást
- VOX/headset készüléket

A részvételi díj nem tartalmazza:

- Egyágyas felár: 27.000 Ft/fő
- Vacsora a szállodában: 390 CZK/fő/alkalom

Belépőjegyek:

(tájékoztató árak teljes áru belépőjegyhez)

- Valtice kastély: kb. 300 CZK/fő
- Lednice kastély: kb. 420 CZK/fő
- Brno
- csontkamra: kb. 150 CZK/fő
- múmiák: kb. 150 CZK/fő
- Tugendhat villa: kb. 400 CZK/fő
- Pernstejn kastély: kb. 340 CZK/fő
- Porta Coeli kolostor sörmanufaktúra látogatással és kóstolással: kb. 300 CZK/fő
- Punkva-barlang és Macocha szakadék lanovkával: kb. 480 CZK/fő
- Bouzov kastély: kb. 440 CZK/fő
- Kromeriz: kb. 240 CZK/fő

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS:

Türje, Sénye, Doba, Csempezkopácsi

A Vas Megyei Építész Kamara szervezésében egynapos tanulmányi kirándulást tervezünk szeptember 16-án a türjei volt prépostsági templomhoz. A templom teljeskörű felújítása 2022. augusztusában a templom felszentelésével ért véget. Középkori emlékünket barokk átépítéssel és bővítéssel, illetve a 20. század elején történt rekonstrukcióval leromlott állapotban várta a jelenlegi, komplett, alapos kutatás utáni megújulást, történelmi korszakaink megmutatását. A projekt bemutatására felkért előadók a felújításon dolgozó szakemberek: Bakucz András építész, Orha Zoltán régész, Heitler András festőrestaurátor. A nap második részében a Vadász György által tervezett kápolnát (Kemence Kápolna) tekintjük meg Sénye községben, a tulajdonos fogad bennünket, majd a Doba-i Erdődy-kastély nemrég felújított, gyönyörű kastélyparkjának megismerése, bejárása a program. Szakszerű vezetésünkre tagtársunkat, Pintér Gábor táj- és kertépítész tervezőt kértük meg. Amennyiben időnk engedi, hazafelé megállunk a 13. század közepén Csempezkopácsi, román stílusban épült Szent-Mihály templomnál is.

Litkei Tamás

2023 május 11-én este fél 10-kor meghalt Gácsi József Ákos építész.

Fájdalmas ezt leírni. Fájdalmas, hogy ezeket a sorokat meg kell írjam. Ebben a korban, és ezen a helyen megélt 58 évéből 32 évet élt Szombathelyen. 32 évet itt élt közöttünk.

Ismertük őt?

Ismertük alkotásait, az általa tervezett épületeket. Ismertük sikereit, kudarcait.

De ismertük őt igazán?

Zárkózott volt.

Ez meglepően hangzik, hiszen kevesen tudtak úgy kapcsolatot teremteni ismerősökkel és ismeretlenekkel mint ő, pár mondat, egy-egy apró gesztussal, valamilyen tréfás történettel.

Talán az volt a titka, hogy odafigyelt a másik emberre.

Rendkívül érdeklődő és kíváncsi volt és megvolt az a képessége, hogy ebből kiindulva gyorsan tudott ötleteket, megoldásokat találni a felmerülő problémákra. Ezért volt jó vele együtt lenni, együtt dolgozni.

Hagytuk, hogy helyettünk is megtegye vállalásait, akár erején felül is.

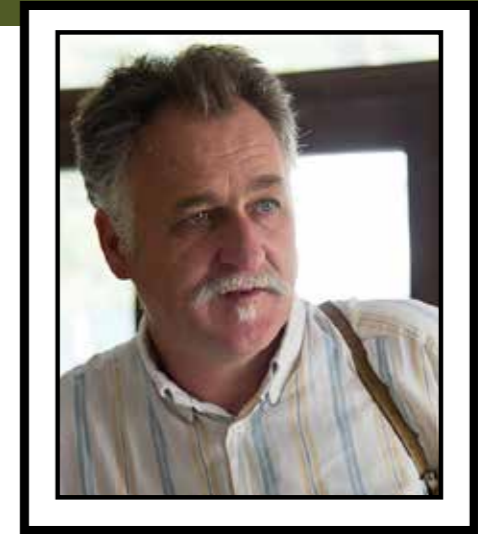
De ki volt az belül, aki mélyen megélte környezetét, és saját hibáit, magára véve megkínálta azokat, és szenvedett ebben annyira, hogy a szíve beleszakadt?

Itt, és most már csak kérdések vannak.

37 évet éltünk le egymás közelében, 16 év telt el ebből rendkívül szoros emberi és munkatársi kapcsolatban.

A lapszám a MÉK támogatásával valósult meg. ■ TÉR ■ a Vas Vármegyei Építész Kamara lapja ■ Alapította: a Vas Megyei Építész Kamara ■ Alapítás éve: 2004 ■ Megjelenés: kéthavonta 250 példányban ■ Az újságban megjelenő adatok valóságtartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget. ■ Főszerkesztő: Gombás Mónika ■ A szerkesztőbizottság elnöke: Pintér Gábor, társelnöke: Tóthné Temesi Kinga ■ A szerkesztőbizottság tagjai: Ábrahám Ferenc, Balogh Péter, Czeiner Gábor, Gácsi József †, Kiss Albert, Szendrői Gábor, Takács András, Vincze Csaba ■ Arculattervezés: Yellow Design ■ Tördelés, nyomdai előkészítés: Dpix Kft. ■ Nyomdai munka: Yeloprint Kft. 9700 Szombathely, Géfin Gyula utca 11-13. ■ Ügyvezető igazgató: Dávid Péter ■ Terjesztés: Vas Vármegyei Építész Kamara ■ Hirdetésfelvétel: Vas Vármegyei Építész Kamara, 9700 Szombathely, Thököly Imre utca 14. tel: +36 94 312-461, mobil: +36 30 3014 149 info@vmek.hu ■ Kiadja: Vas Vármegyei Építész Kamara ■ Felelős kiadó: Takács András, a Vas Vármegyei Építész Kamara elnöke ■ ISSN: 2064-9215 ■ Címlapon és hátsó borítón: Kortárs képzőművészet a Szombathelyi Arborétumban (Fotó: Portschy Tamás) ■ 9. oldal (Fotó: Benkő Sándor)

Mégis kérdéseim maradtak, és már nem kápok válaszokat.

Régen volt egy közös álmunk:

Két öregúr üldögél egymás mellett nyugalomban egy Fő téri kávézó teraszán - talán napsütésben. Újságot olvasnak, figyelik a jövés-menést, aztán az is lehet, hogy beszélgetnek kicsit, visszaidézve elmúlt életük eseményeit.

Aztán déli harangszó, és hazaballagnak, mindenki a saját világába.

Az álom lehetősége is megszűnt. Lassan feloldódik a „megtörténhetett volna” valóságában.

Gácsi Józsi!

Nyugodj békében!

